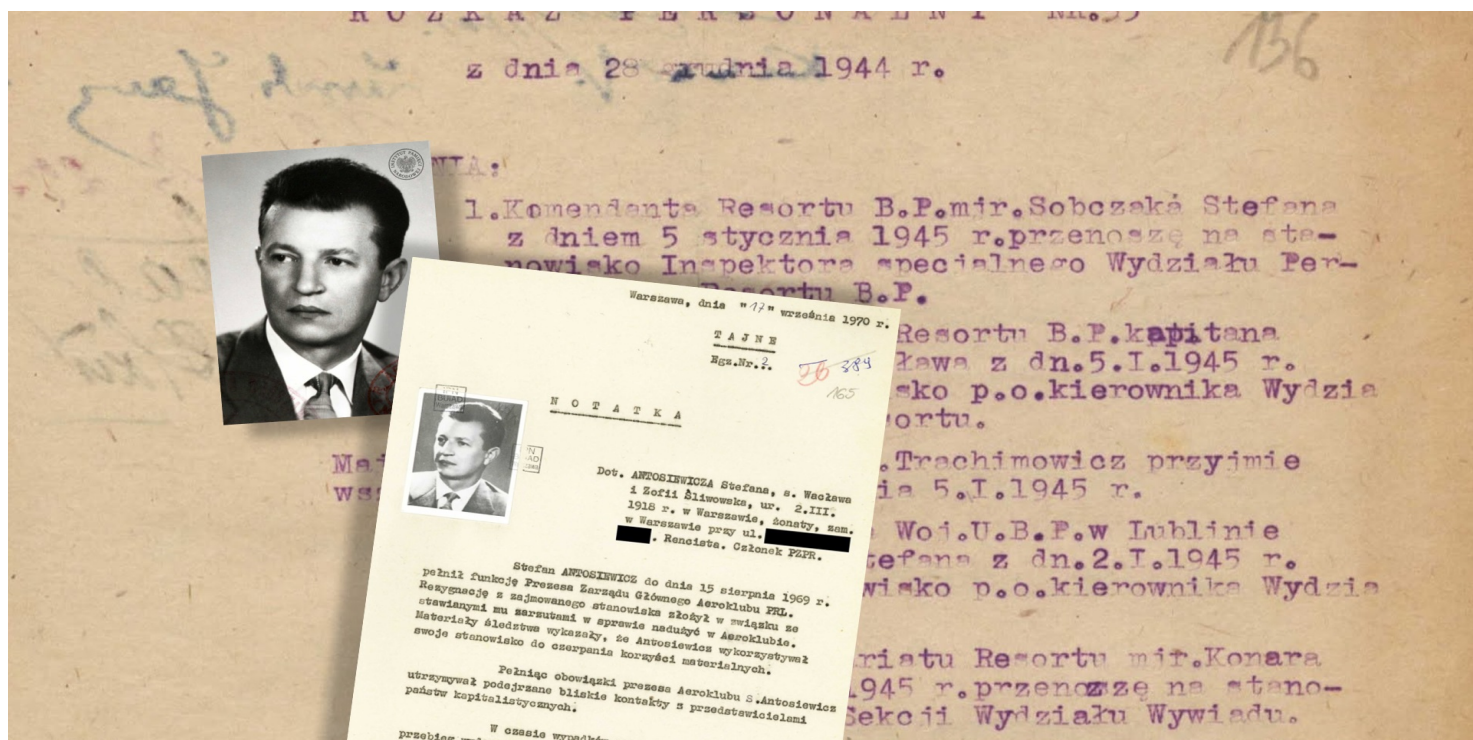

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/126919,Stefan-Antosiewicz-1918-1998-Kariera-funkcjonariusza-Ministerstwa-Bezpieczenstwa.html>

Materiały z zasobu AIPN

ARTYKUŁ

Stefan Antosiewicz (1918-1998). Kariera funkcjonariusza Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego

OKRES HISTORYCZNY

(1945-1948) Pierwsze lata Polski Ludowej (1948-1956) Stalinizm w Polsce (1956-1970) Od Października do Grudnia

Autor: WITOLD BAGIEŃSKI 13.07.2026

Do najważniejszych oficerów UB kierujących jednostkami operacyjnymi MBP w

okresie stalinowskim należał Stefan Antosiewicz – późniejszy wiceminister spraw wewnętrznych i prezes Aeroklubu PRL.

Stefan Antosiewicz urodził się w 1918 r. w Warszawie. Po ukończeniu Gimnazjum Ogólnokształcącego w Mińsku Mazowieckim, w 1934 r. rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Warszawskiej. Już wtedy angażował się politycznie. Działał w Komunistycznym Związku Młodzieży Polskiej, a następnie w Organizacji Socjalistycznej Młodzieży „Życie”.

Po dwóch latach nauki przedłożył podanie o urlop na rok akademicki 1936/1937, po czym wyjechał na Pomorze. Aby mieć jakieś źródło utrzymania, został marynarzem i przez blisko półtora roku pływał na greckich i francuskich statkach handlowych. W 1938 r. powrócił do Warszawy i podjął próbę kontynuowania studiów, jednak do 1939 r. nie udało mu się ukończyć ani jednego pełnego roku studiów.

Wojenny zwrot w życiorysie

Kiedy wybuchła wojna, Stefan Antosiewicz wziął udział w obronie Warszawy. Po kapitulacji stolicy udał się na wschód i znalazł się na terenach zajętych przez Armię Czerwoną. Przebywając we Lwowie, rozpoczął studia na Politechnice Lwowskiej. Nawiązał również znajomości w środowisku młodych polskich komunistów.

Wczesną wiosną 1940 r. przerwał naukę i wraz z dwoma kolegami wyjechał do Niżnego Tagiłu na Uralu. Po dotarciu do tego miasta przez blisko rok pracował jako robotnik konstruktor w hucie żelaza.

Stefan Antosiewicz, b.d. (fot. z zasobu AIPN)

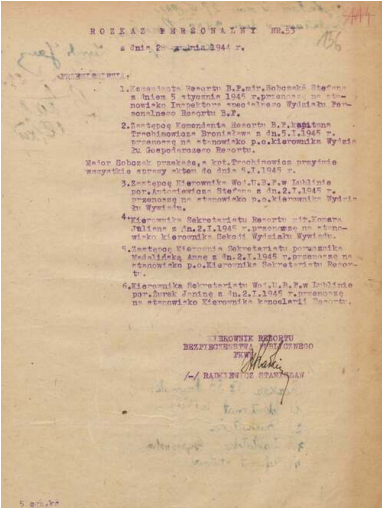
W sierpniu 1941 r. został wytypowany do udziału w kursie dla polskich komunistów, którzy mieli zostać przetrzuceni do kraju z zadaniami politycznymi. Początkowo przebywał w ośrodku szkoleniowym w miejscowości Puszkino pod Moskwą. W związku ze zbliżającą się ofensywą wojsk niemieckich w październiku placówka ta została ewakuowana do Kuznarenkowa k. Ufy.

Niedługo potem zmieniono pierwotny plan i przeniesiono go na specjalistyczny kurs dywersyjno-szpiegowski, zorganizowany przez sowieckie organy bezpieczeństwa. W ten sposób zaczął przygotowywać się do prowadzenia działalności wywiadowczej za linią frontu.

W lutym 1942 r. Stefan Antosiewicz został zrzucony na spadochronie w rejonie jeziora Narocz na Wileńszczyźnie. Był wówczas członkiem kilkunastoosobowej grupy partyzanckiej, która zasiła szereg 1. Wileńskiej Sowieckiej Brygady im. Woroszyłowa. Formacja ta była formalnie podporządkowana Białoruskiemu Sztabowi Partyzanckiemu i NKGB. W ramach swojej działalności zajmowała się m.in. rozpracowywaniem struktur AK i prowadzeniem działań sabotażowych na terenach okupowanych przez Niemców.

Kariera w aparacie bezpieczeństwa

Po wkroczeniu Armii Czerwonej na obszar przedwojennej Polski i utworzeniu PKWN, Antosiewicz szybko wszedł w struktury tworzącego się aparatu bezpieczeństwa. Jesienią 1944 roku został zastępcą kierownika Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Lublinie, a na początku 1945 r. objął kierownictwo Wydziału Wywiadu MBP.

Rozkaz personalny z 28 grudnia 1944 r., na mocy którego Stefan Antosiewicz został wyznaczony na stanowisko p.o. kierownika Wydziału Wywiadu MBP (z zasobu AIPN)

Notatka z 17 września 1970 r. informująca o objęciu Stefana Antosiewicza inwigilacją przez SB (z zasobu AIPN)

Stanowisko to sprawował jednak krótko i już w kwietniu został p.o. kierownika WUBP w Poznaniu. Dwa lata później przeniesiono go na stanowisko szefa WUBP w Katowicach, a we wrześniu 1948 r. został dyrektorem Departamentu I MBP, odpowiedzialnego za kontrwywiad. Okres kierowania nim przez płk. Antosiewicza obfitował w wydarzenia.

Jednostka ta prowadziła złożone gry operacyjne z obcymi służbami, których ośrodki wywiadowcze w większości przypadków operowały z Berlina Zachodniego i Niemiec Zachodnich. Rozpracowując organizowane przez nie siatki, aresztowano zarówno ludzi prowadzących działalność szpiegowską, jak i osoby, które udzielały im pomocy. Prowadzono też różnorodne działania wobec pracowników zachodnich placówek dyplomatycznych, konsularnych i handlowych.

Dalsze życie

Stefan Antosiewicz był dyrektorem Departamentu I do momentu likwidacji MBP. W trakcie reorganizacji organów bezpieczeństwa w grudniu 1954 r. powierzono mu stanowisko wiceministra spraw wewnętrznych.

Od tej pory nie zajmował się już pracą operacyjną, ale był odpowiedzialny za nadzór nad strażą pożarną, więziennictwem i aparatem paszportowym. Po odejściu ze służby w MSW w 1959 r. poświęcił się swojej pasji, którą było lotnictwo. Było to o tyle naturalne, że już od 1958 r. był prezesem Aeroklubu PRL.

Stefan Antosiewicz, b.d. (fot. z zasobu AIPN)

Stefan Antosiewicz, b.d. (fot. z zasobu AIPN)

Kariera Stefana Antosiewicza została zahamowana pod koniec lat sześćdziesiątych, gdy wysunięto przeciwko niemu zarzut przyjmowania korzyści majątkowych, niezawiadamiania organów ścigania o przestępstwach popełnionych przez podwładnych oraz zatrudniania na stanowiskach kierowniczych osób karanych za przestępstwa gospodarcze. W tym okresie był też obiektem inwigilacji ze strony SB.

Po przejściu na rentę dorabiał sobie jako pilot wycieczek zagranicznych. Zmarł w 1998 r. i został pochowany w grobie rodzinnym na Starych Powązkach.

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

COFNIJ SIĘ